

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 29 sierpnia 2022 r.

WK-I.431.1.32.2022

Pan
Grzegorz Banaszekiewicz
Wójt Gminy Leszno

Urząd Gminy Leszno
Al. Wojska Polskiego 21
05-084 Leszno

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ oraz art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy Andrzej Nieszporek – starszy inspektor wojewódzki oraz Anna Simińska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadzili w dniach od 4 do 15 kwietnia 2022 r. kontrolę problemową w Urzędzie Gminy Leszno z siedzibą w Lesznie, Al. Wojska Polskiego 21.

Kontrolą objęto stan realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie prowadzenia ewidencji ludności w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 28 marca 2022 r.

Nawiązując do projektu wystąpienia pokontrolnego z 14 czerwca 2022 r., do którego nie wniesiono zastrzeżeń, przekazuję Panu Wójtowi wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135, ze zm.).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

W kontrolowanym okresie przyjęto 329³ zgłoszeń pobytu stałego, 140⁴ zgłoszeń pobytu czasowego, 67 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 4⁵ zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego, 2 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej obywateli polskich, 60 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz 60 wniosków o wydanie zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy. W okresie kontrolowanym wydano 1 decyzję w sprawie meldunkowej.

W okresie objętym kontrolą nie wydawano decyzji o odmowie udostępnienia danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL, ani postanowień o odmowie wszczęcia postępowania o udostępnienie przedmiotowych danych. Ponadto nie wpłynęły do organu zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego cudzoziemców oraz powrotu z wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej, trwającego dłużej niż 6 miesięcy.

Kontroli poddano 5 zgłoszeń pobytu stałego obywateli polskich, 2 zgłoszenia pobytu stałego cudzoziemców, 5 zgłoszeń pobytu czasowego obywateli polskich, 5 zgłoszeń pobytu czasowego cudzoziemców, 5 zgłoszeń wymeldowania z miejsca pobytu stałego obywateli polskich, 3 zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu czasowego obywateli polskich, 1 zgłoszenie wymeldowania z miejsca pobytu czasowego cudzoziemca, 5 wniosków o wydanie zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy przetwarzanych w rejestrze mieszkańców lub rejestrze PESEL, 5 wniosków o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców lub rejestru PESEL, 2 zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej oraz 1 decyzję w sprawie meldunkowej⁶.

Zgłoszenia pobytu stałego i czasowego, wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego oraz zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej zostały dokonane na formularzach zgodnych z wzorami określonymi w załącznikach nr 1-5 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego⁷. Wszystkie poddane analizie zgłoszenia pobytu stałego obywateli polskich, zgłoszenia pobytu czasowego obywateli polskich oraz cudzoziemców, zgłoszenia wymeldowania z miejsca pobytu stałego i czasowego, a także zgłoszenia wyjazdu poza granice Rzeczypospolitej Polskiej były kompletne. Zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt stały oraz

³ W tym: 327 zgłoszeń pobytu obywateli polskich i 2 zgłoszenia pobytu cudzoziemców.

⁴ W tym: 49 zgłoszeń pobytu obywateli polskich i 91 zgłoszeń pobytu cudzoziemców.

⁵ W tym: 3 zgłoszenia wymeldowania obywateli polskich i 1 zgłoszenie wymeldowania cudzoziemca.

⁶ Oznaczenia wszystkich spraw poddanych badaniu wskazano w arkuszu ustaleń kontroli, który dołączono do akt kontroli.

⁷ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie określenia wzorów i sposobu wypełniania formularzy stosowanych przy wykonywaniu obowiązku meldunkowego (Dz. U. poz. 2411, ze zm.).

zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy były zgodne z wzorami określonymi w załącznikach nr 7 i 8 ww. rozporządzenia oraz zawierały wszystkie wymagane elementy. We wszystkich przypadkach poddanych kontroli prawidłowo udokumentowano doręczenie zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały oraz zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy, wydawanych na wniosek w dniu zameldowania.

Ustalono, że za wydanie 4 zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt czasowy, wydawanych na wniosek w dniu zameldowania oraz w przypadku 3 zaświadczeń zawierających odpis danych wnioskodawcy, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności, pobrano opłatę skarbową w prawidłowej wysokości określonej w części II pkt 21 załącznika do ustawy o opłacie skarbowej⁸, a w 4 przypadkach prawidłowo zastosowano zwolnienie z obowiązku uiszczenia tej opłaty na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. f ustawy o opłacie skarbowej. Zaświadczenia zawierające odpis danych, o których mowa w art. 45 ustawy o ewidencji ludności zostały wydane zgodnie z zakresem żądania wnioskodawcy i zawierały wyłącznie dane osoby zainteresowanej.

Udostępnianie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL następowało na podstawie wniosków złożonych przez uprawnione podmioty – w 4 przypadkach pomiotom określonym w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy o ewidencji ludności oraz w 1 przypadku podmiotowi, o który mowa w art. 46 ust. 2 pkt 1, po wykazaniu interesu prawnego. Wszystkie wnioski zostały złożone na formularzu zgodnym z wzorem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego⁹ i zawierały wszystkie wymagane dane. W trakcie kontroli ustalono, że w 4 przypadkach poddanych badaniu, dane były udostępniane nieodpłatnie¹⁰ z zastosowaniem art. 53 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, natomiast w 1 przypadku prawidłowo zastosowano zwolnienie z opłaty w oparciu o art. 54 wspomnianej ustawy. We wszystkich poddanych analizie przypadkach dane udostępniono zgodnie z treścią żądania.

Poddana badaniu decyzja w sprawie meldunkowej wydana została zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową organu, zawierała wszystkie wymagane elementy określone

⁸ Ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923, ze zm.)

⁹ Rozporządzenie Ministra Cyfryzacji z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie określenia wzorów wniosków o udostępnienie danych z rejestru mieszkańców i rejestru PESEL oraz trybu uzyskiwania zgody na udostępnienie danych po wykazaniu interesu faktycznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2523).

¹⁰ Dla podmiotów, o których mowa w art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (Dz. U. z 2022 r. poz. 1191).

w art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego¹¹ oraz została doręczona za pokwitowaniem, zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 oraz art. 46 § 1 k.p.a.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wszczęcie z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie meldunkowej z datą 10 stycznia 2022 r., tj. pół roku po wpłynięciu do organu w dniu 19 lipca 2021 r. wniosku prokuratora o wydanie decyzji o wymeldowaniu. Postępowanie wszczęte przez organ administracji na żądanie prokuratora jest postępowaniem wszczętym z urzędu, co nie zmienia faktu, że zgodnie z przyjętym orzecznictwem wskazuje się, że ze względu na przyznanie prokuratorowi praw strony datę wszczęcia postępowania należy ustalać tak samo, jak w przypadku złożenia przez stronę żądania wszczęcia postępowania, co oznacza, że datą wszczęcia postępowania w sprawie jest dzień doręczenia żądania prokuratora właściwemu organowi administracji¹². Działaniem taki naruszono przepisy art. 61 § 3 k.p.a., w oparciu o który *„datą wszczęcia postępowania na żądanie strony jest dzień doręczenia żądania organowi administracji publicznej”*.
2. Wydanie decyzji w sprawie meldunkowej z przekroczeniem miesięcznego terminu określonego w art. 35 § 3 k.p.a. oraz bez powiadomienia strony postępowania o niezafatwieniu sprawy w terminie ze wskazaniem przyczyny takiego stanu rzeczy, wyznaczeniem nowego terminu zafatwienia sprawy oraz pouczeniem o przysługującym jej uprawnieniu do wniesienia ponaglenia. Poprzez powyższe zaniechanie naruszono regulacje zawarte w art. 36 § 1 i 2 k.p.a.
3. Wydanie w przypadku 2 zgłoszeń meldunkowych zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały z datą późniejszą niż data wpływu zgłoszenia, podczas gdy zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności, owe zaświadczenia wydaje się z urzędu w dniu przyjęcia zgłoszenia pobytu stałego.

¹¹ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm.), dalej: k.p.a.

¹² Por. postanowienie NSA z 4.05.1982 r. I SA 72/582, OSNPG 1983/5, poz. oraz wyrok NSA z 14.09.2010 r., IOSK 1491/09, LEX nr 745047.

Ponadto w wyniku kontroli ustalono, że:

- dokonano czynności zameldowania na pobyt stały na podstawie niekompletnego formularza zgłoszenia pobytu stałego, niezawierającego wskazania miejsca, kraju urodzenia oraz pochodzenia cudzoziemca,
- w przypadku 1 wniosku o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL w miejscu przeznaczonym na adnotacje urzędowe nie zamieszczono pieczęci imiennej oraz podpisu osoby przyjmującej wniosek,
- dokonano w zgłoszeniu pobytu stałego skreślenia bez podania daty i czytelnego podpisu osoby dokonującej tej czynności. Wskazać należy, że nanoszenie zmian w treści zgłoszeń powinno być dokonane w sposób czytelny, poprzez skreślenie niepoprawnej treści, a skreślenie należy opatrzyć datą oraz podpisem lub parafą osoby dokonującej korekty.

Przedstawiając powyższe informuję, że realizację zadania z zakresu prowadzenia ewidencji ludności ocenia się **pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości**.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, zobowiązuję Wójta Gminy Leszno do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonych uchybień, a w szczególności do:

1. Bezzwłocznego wszczynania z urzędu postępowań w sprawach meldunkowych w sytuacji, gdy ich wszczęcia żąda prokurator.
2. Wydawania decyzji w sprawach meldunkowych w terminach wskazanych w art. 35 § 3 k.p.a., a w sytuacji gdy nie jest to możliwe, zawiadamiania o tym fakcie wszystkich uczestników postępowania, zgodnie z art. 36 k.p.a.
3. Wydawania zaświadczeń o zameldowaniu na pobyt stały w dniu przyjęcia zgłoszenia pobytu stałego, zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o ewidencji ludności.

Ponadto zwracam uwagę na konieczność:

- dokonywania zameldowania na pobyt stały wyłącznie na podstawie kompletnych formularzy zgłoszeń, zawierających w szczególności miejsce, kraj urodzenia oraz kraj pochodzenia cudzoziemca;
- prawidłowego dokumentowania faktu przyjęcia wniosku o udostępnienie danych jednostkowych z rejestru mieszkań i rejestru PESEL, poprzez zamieszczanie pieczęci imiennej oraz podpisu osoby przyjmującej wniosek w miejscu przeznaczonym na adnotacje urzędowe;

- weryfikacji dokonanych skreśleń i korekt w zgłoszeniach pobytu i zgłoszeniach wymeldowania, tak aby były one dokonane w sposób czytelny, wraz z podaniem daty oraz podpisem lub parafą osoby ich dokonującej.

Przedstawiając powyższe informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze oraz zobowiązuję Pana Wójta na podstawie art. 49 ww. ustawy do przekazania, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Artur Subda
Dyrektor Wydziału Kontroli*